

Студијски програм/студијски програми : ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ			
Врста и ниво студија: Интегрисане академске студије фармације, други ниво студија			
Назив предмета: Фармаковигиланца			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана пета година, девети семестар интегрисаних академских студија фармације			
Циљ предмета: Оспособљавање студената за самостално дизајнирање и извођење истраживања у области фармаковигиланце, обраду резултата и њихово тумачење, као и за примену принципа фармаковигиланце у клиничкој пракси.			
Исход предмета			
Знања која ће студенти стећи после савладавања програма: Фармаковигиланца: нежељена дејства лекова (учесталост у ванболничким и болничким условима; познавање предиспонирајућих фактора и начина превенције; пријављивање нежељених дејстава лекова, процена каузалности; методе откривања нежељених дејстава лекова); интеракције (механизми настанка интеракција (хемијске, физиолошке, фармаколошке, фармакокинетске); начини превенције интеракција); грешке у лечењу (начини и разлози настанка грешака у лечењу; начини смањења ризика од настанка грешака); тровања (механизам деловања најзначајнијих отрова, токсикокинетика, антидоти; поступак са отрованим пацијентом; најзначајнији токсикосиндроми).			
Вештине које ће стећи студенти после савладавања програма: Процена потрошње лекова у здравственој установи; прикупљање података о примени лекова у здравственој установи; информисање болесника и добијање писаног пристанка за учешће у студијама нежељених дејстава лекова; дизајнирање и спровођење студија нежељених дејстава лекова; статистичка обрада резултата сопствених истраживања и њихово тумачење.			
Ставови које ће стећи студенти после савладавања програма: Потребно је систематски спроводити мере којима се може спречити појава нежељених дејстава лекова; развијен систем спонтаног пријављивања нежељених реакција на лекове је гарант безбедне примене лекова у популацији; пацијенти треба да буду добро упознати са нежељеним дејствима лекова које узимају.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
Увод у фармаковигиланцу; спонтано пријављивање нежељених дејстава лекова; утврђивање каузалности пријављених нежељених дејстава лекова: Нарањо скала, скала СЗО и „француска“ скала; прикази случајева нежељених дејстава лекова објављени у медицинској литератури; Праћење сваког случаја прописивања лека (Prescription Event Monitoring); кохортне студије у фармаковигиланци: дизајн, применљивост и интерпретација резултата; студије случај-контрола: група пацијената са НДЛ се пореди са групом пацијената без НДЛ која није примала лек; прикупљање нежељених дејстава лекова директно од пацијената; интеракције између лекова, и између лекова и састојака хране.			
<i>Практична настава:</i>			
Учесталост и врсте нежељених дејстава лекова: А, Б и Ц; формулари и техника пријављивања нежељених дејстава лекова; практични примери спонтаних пријава нежељених дејстава лекова, утврђивање каузалности помоћу Нарањо скале; активно прикупљање НДЛ са “стражарских” места; студије пресека: прате све пацијенте у једном тренутку или временском интервалу, без обзира да ли узимају лек или не, практични примери студија пресека; анализирати практичне примере кохортних студија, испитати њихову валидност и клинички значај; анализа примера студије случај-контрола нежељених дејстава статина; практичне методе поспешивања пријављивања нежељених дејстава лекова; практичне методе испитивања механизма интеракција између лекова, анализа примера студија интеракција; практична израда студије фармаковигиланце.			
Литература			
• Терзић Бранка, Фармаковигиланца и безбедна примена лекова, Београд: Фармацеутски факултет, 2006. • Anna Marie Lindquist, Seeing and Observing in International Pharmacovigilance, Sweden: Proefschrift, 2003. • Janković SM. (urednik) nova iskustva sa neželjenim dejstvima lekova. Medicinski fakultet, Kragujevac, 2002. • International Drug Surveillance Department. Glaxo Group Research Ltd. Drug Safety. A Shared Responsibility. Churchill Livingstone, Edinburgh, 1991. • ICH E2E. Pharmacovigilance Planning (PVP). EMEA, London, 01. Decembar 2004, CPMP/ICH/5716/03 • Edwards RI, Santoso B, van Boxtel CJ. Drug Benefits and Risks, International Textbook of Clinical Pharmacology. John Wiley & Sons Ltd, Chichester, 2001.			
Број часова активне наставе: 60			Самостални рад студента: 90
Предавања:15	Вежбе:15	Други облици наставе:15	Студијски истраживачки рад:15
Методе извођења наставе: предавања, семинари, проблем-оријентисана настава , вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	До 70
практична настава	До 10	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и	До 20		